

Gemeente
Amsterdam

❖ Bruggen in de samenleving
* Berlagebrug

Marise Ent
Ambtelijk Opdrachtgever

20 maart 2025

- Berlagebrug

De Berlagebrug

- 1 van de meer dan 2000 Amsterdamse bruggen (waarvan 113 beweegbaar)
- Iconische Monumentale basculebrug
- Architect Hendrik Petrus Berlage
- Stadsingenieur Cornelis Biemond -dPW
- Verfraaid met beeldhouwwerken van Hildo Krop, waaronder de 'Genius van Amsterdam'

De opening van de brug in 1932

De brug als verbinding

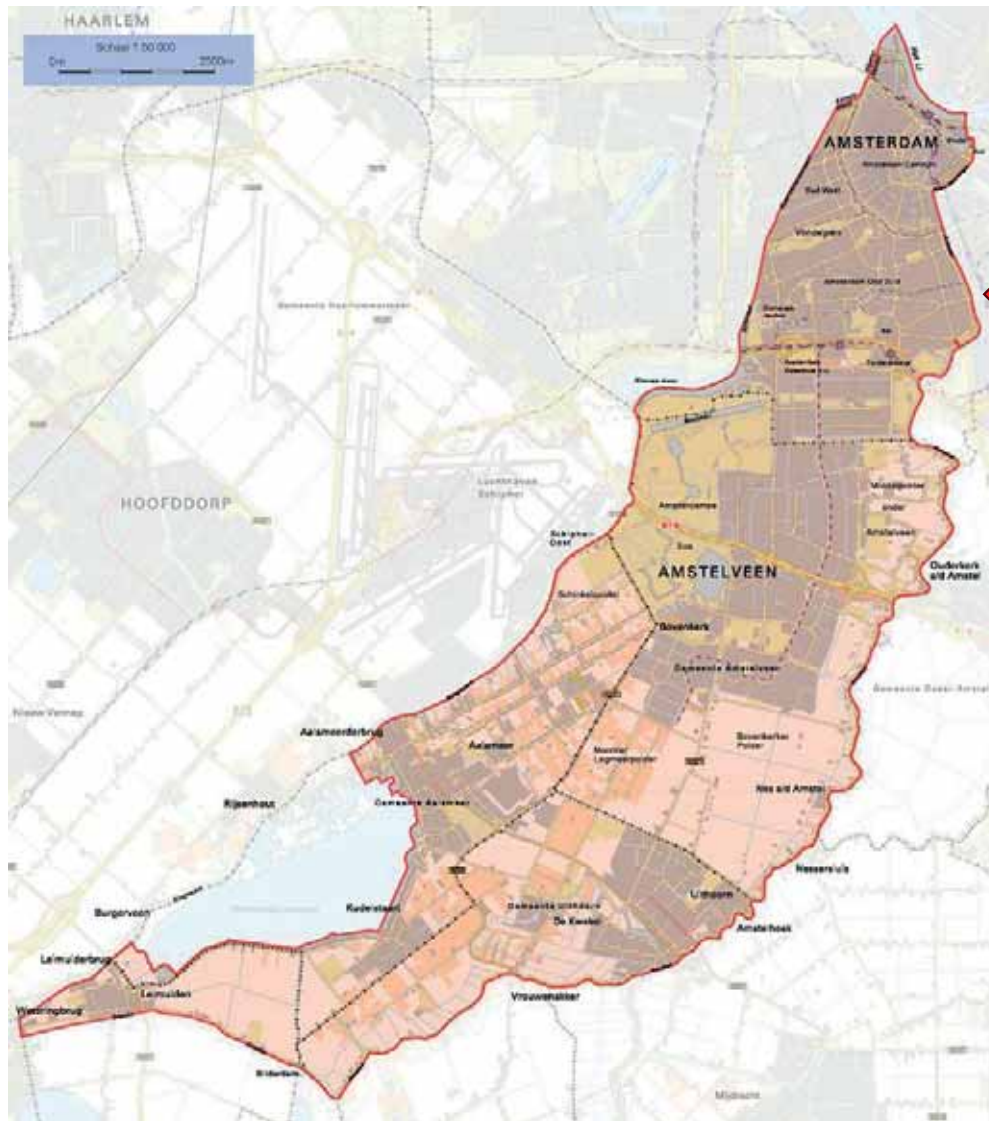
- De overspanning is ca 100 meter en 24 meter breed.
- Belangrijke schakel tussen Amsterdam-Zuid en Amsterdam-Oost.
- Hij verbindt de Vrijheidslaan met de Mr. Treublaan en ligt nabij het Amstelstation.
- De brug speelde/speelt een belangrijke rol in het religieuze leven van de joods (orthodoxe) gemeenschap.

De brug als grens

- **Sjabbat en Beweging:** Tijdens de sjabbat mogen orthodoxe joden niets dragen, tillen of duwen in het openbaar.
- **Eroev** (zgn sabbatgrens): De Berlagebrug maakt deel uit van de Amsterdamse eroev, wat de bewegingsvrijheid tijdens de sjabbat vergroot.
- De joodse gemeenschap is continue alert dat de eroev geschikt blijft voor gebruik. En ze zijn daarom voortdurend in contact met gemeenten, RWS, Prorail en de politie.

Amsterdamse eeroev

← Berlagebrug

De brug tijdens WO II

- **Duitse Bezetting:** 15 mei 1940 trokken Duitse troepen via de Berlagebrug Amsterdam binnen. NSB'ers begroetten hen op de brug met de Hitlergroet.
- **De Verzetsbeweging**
- **Bevrijding van Amsterdam:** 7 mei 1945 trok de Britse 49e Infanteriedivisie over de brug de stad binnen, gevolgd door de Canadese hoofdmacht op 8 mei.
->Deze intocht markeerde het begin van de bevrijding van Amsterdam.

© Charles Breijer / nfa, coll. Nederlands fotomuseum

Intocht van de Canadezen

XXX Relatie weg en water

Beweegbare Brug

land- en waterverkeer efficiënt laten passeren

De 'samenleving'

- Beroepsvaart – Amstelroute
- Fietzers
- Voetgangers
- Gemotoriseerd verkeer
- NHD
- OV reiziger

De brug en de tram

- de eerste tram reed op 15 oktober 1939 over de brug, gelijktijdig met de opening van het Amstelstation
- Tussen 1939 – 1977 hebben er verschillende lijnen gereden
- Vanaf 1977 rijdt alleen tramlijn 12 over de brug met als eindpunt het Amstelstation

✘ ✘ ✘ Cruciale rol in de samenleving

- Eigenaarschap en verantwoordelijkheid
-> Beheer & Onderhoud
- Einde levensduur
- 2017 Herberekening van de constructie
- Groot onderhoud aan de brug

Randvoorwaarden vanuit de samenleving

- Regieslot van 16 weken voor de uitvoering van de brug en aanpalende projecten
- *'Tijdens de verbouw gaat de verkoop door'*
 - > omleidingsroutes voor het land- en waterverkeer
- Een hulpbrug voor fietsers en voetgangers en de NHD
- Omleidingsroute voor het OV
- Herstellen eroev
- Intocht Sinterklaas

Renovatie van het brugval

- September 2021 is het UAVGC contract getekend met Mobilis.
- Aanneemsom ca 12 miljoen euro.
- startbouw juli 2023 – oplevering 10 november 2023

Werkzaamheden

- Vervangen van het stalen brugval en het complete bewegingswerk, inclusief aandrijving en besturingssystemen.
- Restauratie van monumentale onderdelen; metselwerk – smeedwerk - natuursteen.
- Aanleg van de tijdelijke hulpbrug.

Samenwerking met GVB

- Gelijktijdig met de brugrenovatie zijn de tramsporen op de brug vernieuwd

Uitdagingen tijdens de uitvoering

- Oktober '23 werd constateert dat de op maat gemaakte tramrails niet paste
- Op 10 november is de brug opgeleverd voor alle modaliteiten behalve voor de tram
- Op 21 juli 2024 hervatte tram 12 weer zijn route

✘
✘ timelaps
✘

- <https://vimeo.com/884429994/22e19b5029?share=copy>

✘ ✘ ✘ De brug en de samenleving

- **Herstel van Monumentale Waarde:** Tijdens de renovatie zijn de historische elementen van de brug; het metselwerk, smeedwerk en natuursteen, zorgvuldig gerestaureerd om de oorspronkelijke esthetiek te behouden.
- **Verbeterde Functionaliteit:** Het vervangen van het stalen brugval en het bewegingswerk heeft de operationele betrouwbaarheid van de brug aanzienlijk verbeterd, waardoor zowel het land- als waterverkeer efficiënter kan passeren.
- **Toekomstbestendigheid:** Met de uitgevoerde werkzaamheden is de brug voorbereid op het intensieve gebruik in de komende decennia, waarbij zowel de historische als functionele aspecten zijn gewaarborgd.

Gemeente
Amsterdam

❖ De Berlagebrug in de samenleving

Marise Ent
Ambtelijk Opdrachtgever

20 maart 2025